

چرمهین

آخرین منزلگاه فلات مرکزی با منطقه چهارمحال و بختیاری

نویسنده: خسرو پرگر چرمهینی

www.ketab.ir

پرگر چرمهینی، خسرو - ۱۳۳۹	:	برشناسنامه
چرمهین آخرین منزلگاه فلات مرکزی با چهارمحال و بختیاری، خسرو پرگر چرمهینی	:	عنوان و نام پدیدآور
فولادشهر انتشارات گرجی	:	شخصات نشر
۵۲۰ص: ۱۷۵* ۲۴۰ م. م. وزیری	:	شخصات ظاهری
۹۷۸-۶۲۲-۹۷۱۹۸-۶-۲	:	شابک
چرمهین - تاریخ	:	موضوع
Chermahin(Iran)- History	:	موضوع
DSR۲۰۸۳	:	ده بندی کنگره
۹۵۵/۹۳۴	:	ده بندی دیویی
۷۵۸۷۹۴۵	:	شماره کتابشناسی ملی
فیبا	:	وضعیت رکورد

نویسنده: خسرو پرگر چرمهینی

عنوان: چرمهین آخرین منزلگاه فلات مرکزی با چهارمحال و بختیاری

انتشارات: گرجی

مدیر مسئول: احمد اصلانی

کتاب آرا: کبری لچینانی

طراح جلد: یاسین کریمیان

نوبت چاپ: اول بهار ۱۴۰۰

تعداد صفحات/قطع: ۵۴۱/وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۱۹۸-۶-۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۰,۰۰۰ تومان

www.ketab.ir

فهرست

۱۰	مقدمه ای بر کتاب
۱۱	پیش گفتار
۱۶	مقدمه
۱۸	فصل اول: موقعیت جغرافیایی استان اصفهان
۲۵	موقعیت جغرافیایی لنجان
۲۹	موقعیت جغرافیایی چرمهین
۳۱	فصل دوم: وجه تسمیه یا پیشینه تاریخی چرمهین
۴۴	هلکی در لغت یعنی چه؟
۷۸	چکیده ای از وجه تسمیه چرمهین
۸۷	فصل سوم: موقعیت جغرافیایی- تاریخی چرمهین در گذر تاریخ
۸۸	تاریخ ایران قبل از ورود آریایی ها
۸۹	تاریخ مهاجرت آریایی ها به ایران
۹۰	تاریخ ایران باستان
۹۸	موقعیت اصفهان در طول تاریخ
۱۰۵	فصل چهارم: حوادث تاریخی- سیاسی و جغرافیایی چرمهین در قرون گذشته
۱۱۵	ظهور دین مبین اسلام و پایان حکومت ساسانیان
۱۱۷	چرا لشکریان مختار و ابراهیم را جُند الخمر می گفتند؟
۱۱۹	تسلط اتابکان لر بر قسمتهایی از مناطق لنجان و اصفهان
۱۲۳	فصل پنجم: قنات
۱۲۴	تاریخ حفر قنات
۱۲۷	شیوه حفر قنات
۱۳۲	وضعیت زاینده رود در قبل از ورود اسلام
۱۳۴	قنات و چشمه های طبیعی چرمهین

بیشتر قنوت ایران در کجای کشور قرار دارند؟	۱۳۶
معرفی چند رشته از قنوت چرمهین	۱۳۸
قنات ده یا گل زرده ها	۱۴۳
فصل ششم: کشاورزی در چرمهین	۱۵۰
فصل هفتم: نگاهی به آفرینش شتر	۱۶۰
نقش شتر در زندگی انسانهای گذشته	۱۶۳
چرمهین جایگاه گله های بز و شتر	۱۶۵
آداب و حرکت و باراندازی در منازل	۱۷۰
مدت سفر و دلتنگی خانواده و کاروان	۱۷۲
مسیر کاروانیان چرمهینی کجا ها بوده است؟	۱۷۴
فصل هشتم: عشایر چرمهین	۱۷۷
محل سکونت عشایر چرمهین	۱۸۵
صنایع دستی مردان و زنان عشایر چرمهین	۱۹۷
۱- چادر سیاه	۱۹۹
۲- مشک آب	۱۹۹
۳- تهیه خیک (خیکچه)	۲۰۰
۴- تهیه خرسک	۲۰۰
۵- طناب	۲۰۰
۶- تهیه خورجین - حوال	۲۰۱
۷- تهیه پوشاک زمستانی	۲۰۱
فصل نهم: شالورا	۲۰۵
فلسفه مراسم شالورا جاری (جشن خردادگان - خوردادگان)	۲۰۶
فلسفه تابو یا تابو	۲۱۱
پایان مراسم شالورا جاری	۲۲۴
فصل دهم: گورستان های چرمهین	۲۲۸
گورستان تاریخی شاهلرا (شالورا - شاه لوراسب - شاهلولاک)	۲۲۹
گورستان جنب چشمه لُرا یا قنات لُرا (جنب شیردیز خانه)	۲۳۲
گورستان عمومی چرمهین (از ابتدای کوچه معروف به غفار تا دبستان فعلی سلمان)	۲۳۳

۲۳۶	گلستان شهدا (قبرستان خشک آباد)
۲۳۷	گورستان معروف به لُر ها
۲۳۹	گورستان خاک سفید
۲۴۰	گورهای متفرقه چرمهین
۲۴۲	آرامستان تازه تأسیس بهشت زهرا (س)
۲۴۴	فصل یازدهم: معرفی مساجد و حسینیه های چرمهین
۲۴۵	مسجد حضرت امیرالمؤمنین علی (ع)
۲۵۵	مسجد حاج امیر یا مسجد نو (امام خمینی فعلی)
۲۵۶	مسجد حضرت صاحب الزمان
۲۵۶	مسجد حضرت امام حسن (ع)
۲۵۷	حسینیه حضرت سیدالشهدا (ع)
۲۵۷	مسجد حضرت ابوالفضل (ع)
۲۵۹	مسجد حضرت امام حسین (ع)
۲۵۹	مسجد حضرت حمزه (ع)
۲۵۹	مسجد حضرت امام علی (ع)
۲۵۹	حسینیه حضرت ابوالفضل (ع)
۲۵۹	حسینیه حضرت قمر بنی هاشم (ع)
۲۶۰	مسجد قلعه خاک سفید
۲۶۱	فصل دوازدهم: عزاداری در چرمهین
۲۶۲	آغاز رسمی عزاداری شهداء کربلا در ایران
۲۶۳	چاوشی خوانی برای رفتن به زیارت
۲۶۵	نخل و غلم گردانی در چرمهین
۲۷۰	فصل سیزدهم: قلاع چرمهین
۲۷۱	قلعه کهنه
۲۷۳	قلعه اریایی
۲۷۴	قلعه حاج آقا جان
۲۷۵	قلعه کند خدا حسن (قدیمی)
۲۷۶	قلاع مزارع چرمهین
۲۷۶	قلعه خاک سفید
۲۷۷	قلعه محمودآباد
۲۷۸	قلعه گنج آباد

۲۷۹	قلعه عباس‌آباد (طمع آباد)
۲۸۰	قلعه محسن‌آباد
۲۸۲	فصل چهاردهم: گرمابه های چرمهین
۲۸۳	گرمابه عمومی و قدیمی صحرای ده (معروف به حمام جعفرقلی خان)
۲۹۰	حمام عمومی (معروف به حمام ملک افضلی)
۲۹۱	حمام تاریخی شاهلرا (شاه لولاک)
۲۹۲	حمام قلعه اربابی
۲۹۲	حمام قلعه خاک سفید
۲۹۳	حمام مرحوم حاج حبیب اله قادری
۲۹۴	حمام عمومی جهاد سازندگی
۲۹۷	فصل پانزدهم: آسیاب‌های چرمهین
۲۹۸	آسیاب غیاث آباد
۲۹۹	آسیاب شکر
۳۰۰	آسیاب اربابی
۳۰۲	فصل شانزدهم: بازی های محلی چرمهین
۳۰۳	تخم جنگی یا تخم مرغ بازی در چرمهین
۳۰۵	قاپ (قاب - قام) بازی در چرمهین
۳۰۹	بازی محلی خرمن گرد
۳۱۰	بازی محلی عروس بزک (عروس بردن)
۳۱۱	بازی محلی ارنگ مرنگ (Arang - marang)
۳۱۳	فصل هفدهم: ازدواج در چرمهین
۳۱۴	مراسم خواستگاری و عروسی در گذشته چرمهین
۳۱۵	ازدواج در گذشته چرمهین
۳۱۷	مقدمات متداول در عروسی های چرمهین
۳۱۷	انجام عروسی
۳۲۱	مراسم سنتی بار ریزی (هیزم باری یا هیزم بارانی)
۳۲۴	مراسم پایانی عروسی (معروف به پشت پرده)
۳۲۷	فصل هجدهم: وضعیت بهداشت و درمان در چرمهین
۳۲۸	وضعیت بهداشت و درمان در گذشته چرمهین
۳۳۱	حضور اولین پزشک دولتی در چرمهین و ساخت بهداری و حمام مدرن

۳۳۳	حضور وزیر و معاون وزیر و مدیر کل بهداشت استان در چرمهین
۳۴۱	وضعیت بهداشت و درمان در چرمهین پس از گذشت پنجاه و پنج سال
۳۴۶	فصل نوزدهم: آموزش و پرورش در چرمهین
۳۴۷	زمان و نحوه اداره مکاتب در چرمهین چگونه بود؟
۳۴۷	آموزش نوین بجای آموزش مکاتب
۳۶۲	پیشگامان تحصیلات عالیه چرمهین
۳۷۲	نگاهی کوتاه به آموزش و پرورش گذشته ایران
۳۷۴	علمای گذشته منطقه لنجان
۳۷۴	سابقه آموزش و پرورش در منطقه لنجان
۳۷۶	آموزش در مکاتب چرمهین
۳۸۱	فصل بیستم: تاریخ شعر و شاعری در چرمهین
۳۸۴	شرح حال مختصری از شاعر عباس آرام (متخلص به ندیم)
۳۸۹	حاج شیخ حیدر جعفری
۳۹۱	مرحوم قاسم قاسمی
۳۹۳	مرحوم فتحعلی امیری چرمهینی فرزند تقی
۳۹۴	آقای حبیب اله خدابخشی چرمهینی فرزند علی اکبر (متخلص به حبیب)
۳۹۵	خانم معصومه حیدری چرمهینی
۳۹۶	خانم فرشته خدابخشی چرمهینی
۳۹۸	آقای کهزاد عزیزی (فرزند عزیز)
۳۹۹	آقای ابوالقاسم تمامیار چرمهینی (فرزند حیاتقلی)
۴۰۰	فصل بیست و یکم: از طلوع تا غروب ستاره درخشان دیانت و معرفت
۴۰۵	دوران حکومت ناصرالدین شاه قاجار و تولد حاج آقا رحیم
۴۰۷	اشاره ای کوتاه به محل تولد حاج آقا رحیم
۴۱۰	دوران کودکی حاج آقا رحیم ارباب در چرمهین
۴۱۱	تحصیل یکی از نوادگان سید ابراهیم آل ابراهیم در چرمهین
۴۱۲	علت مهاجرت خانواده آیت الله ارباب به اصفهان چه بوده است؟
۴۲۰	چرا قتات و قبرستان خانواده ارباب را لرها (لرا) می نامند؟
۴۲۱	اعضاء خانواده حاج آقا رحیم ارباب چند نفر بوده‌اند؟
۴۲۴	زندگی آیت الله حاج آقا رحیم ارباب در اصفهان
۴۲۶	ارتباط مردم چرمهین با خانواده ارباب پس از رفتن به اصفهان

۴۲۹	گوشه ای از فضایل و سجایای اخلاقی حضرت آیت الله حاج آقا رحیم ارباب چرمهینی
۴۳۱	ارث بردن زوجه از تمام ترکه شوهر حتی زمین
۴۳۵	وضعیت قلعه اربابی پس از رفتن خانواده ارباب به اصفهان
۴۳۶	وفات حکیم فرزانه حضرت آیت الله حاج آقا رحیم ارباب
۴۴۲	فصل بیست و دوم: نمونه ای از خاطرات و شجاعت های مردم چرمهین
۴۵۴	نمونه هایی از درگیری مردم چرمهین با حیوانات درنده
۴۵۷	فصل بیست و سوم: جایگاه ورزش در چرمهین
۴۷۰	فصل بیست و چهارم: ورود اتومبیل و پایان سفر با چهارپایان
۴۷۴	از مرگ مرحوم کاکایی تا خدمات رانندگان بعدی
۴۷۸	فصل بیست و پنجم: اهداف شوم استعمارگران از راه اندازی جنگ بین ملل دنیا
۴۸۱	نقش مردم چرمهین در راه مبارزه با استعمارگران تا پیروزی انقلاب اسلامی
۴۸۷	اسامی شهدا
۴۹۰	تصاویر مراسم
۴۹۵	فصل بیست و ششم
۴۹۶	شعر
۵۰۵	سپاسگزاری
۵۰۶	سخن پایانی
۵۰۹	منابع و مأخذ

مقدمه ای بر کتاب

هر که چون من دوست دارد این وطن
خوب فهمد معنی حب الوطن

بطور کلی تاریخ، شرح حال زندگی و رفتار پیشینیان و انتقال آن به آیندگان است. اما اگر چنانچه هر فرد، قوم یا ملتی از زندگی گذشتگان خویش درس عبرت نیاموزد، محکوم به فنا و تکرار آن است. یکی از مناطق عبرت آموز این سرزمین، شهر چرمهین است که علیرغم جوانی و گمنامی دارای پیشینه‌ای بس کهن همراه با تاریخی پرفراز و نشیب و حوادث بسیار آموزنده می‌باشد.

هر چند برخی از نویسندگان - شعرا و مورخان ایرانی و حتی خارجی در رابطه با حوادث سیاسی، اجتماعی، جغرافیایی و پیشینه تاریخی این شهر کهن مطالبی را به نگارش درآورده‌اند، اما کتاب حاضر (چرمهین آخرین منزلگاه فلات مرکزی بامنطقه چهارمطال و بختیاری) نوشته آقای خسرو پرگر چرمهینی که با استناد به مکتوبات، نقل قولها، گفتگوها، مستندات عینی و باقیمانده گردآوری و تنظیم شده است، تنها کتابی است که تاکنون بصورت گسترده و جامع به بسیاری از این مسائل پرداخته است. اما هنوز هم می‌طلبد و لازم است تا اهل قلم و خصوصاً همشهریان عزیز در این زمینه تحقیق، تفحص و تلاش بیشتری بنمایند.

و من الله التوفیق

رحمت اله قدیمی^۱ چرمهینی - تیرماه ۱۴۰۰

^۱ - پروفیسور رحمت اله قدیمی چرمهینی (معروف به پروفیسور چرمهینی) یکی از همین انسانهای سخت کوش و علاقه‌مند به زادگاه و وطن خویش است که با شناخت از مسائل و مشکلات کشور خویش و در حقیقت جهت رفع این مشکلات جلای وطن کرده و با تحصیل در دانشگاه ویرجینیای آمریکا موفق به اخذ مدرک دکترای مهندسی مکانیک در رشته خستگی و شکست جامدات گردیده است.

آنگاه با توجه به این حدیث نبوی (حُبُّ الْوَطَنِ مِنَ الْإِيمَانِ) به کشور و زادگاه خود بازگشته و با تلاش و همکاری با دیگر مهندسان متخصصان ایرانی در اجرای بیش از ۷۰ پروژه صنعتی، فنی و تأثیرگذار در صنایع فولاد مبارکه و سایر مناطق صنعتی کشور، در جهت رفع وابستگی مردم و کشور خود به بیگانگان تلاش و کوشش شبانه روزی می‌نمایند.